

VIBORG
KOMMUNE

§ 12 Tillæg til Miljøgodkendelse
af
Sønderupgaard Svineproduktion A/S
Sønderupvej 8
8830 Tjele

Godkendelse af virksomhed i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Bedriftens navn: Sønderupgaard Svineproduktion A/S

CVR-nr : 31603846

Ejendomsnummer: 7910217485

Til ejendommen hører følgende matrikler:

Ejerlav	Matrikelnummer
Sønderup, Vammen	1a

Bedrifts ejer og ansøger: Peter Boilesen, Sønderupvej 8, 8830 Tjele

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:

Peter Boilesen har i 2006 fået miljøgodkendelse til en soproduktion på 270 dyreenheder (1160 årssøer med salg af 7,2 kg smågrise) på ejendommen Sønderupvej 8. Han ønsker nu at udvide produktionen til 1450 årssøer med smågrise svarende til 337,2 dyreenheder.

For husdyrbrug, der allerede har en godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, er det alene som hovedregel udvidelsen eller ændringen, der godkendes og føjes til den allerede eksisterende godkendelse. Det er den ansøgte udvidelse og ændring, der skal vurderes med hensyn til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik og påvirkningen af omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. For husdyrbrug, der har en miljøgodkendelse i forvejen, kan der fastsættes vilkår for de ændringer der foretages, det vil sige den udvidelse der foretages samt eventuelle ændringer af eksisterende forhold som følge af det ansøgte. Miljøgodkendelsen meddeles for den ansøgte udvidelse og ændring som et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse.

Udvidelsen skal finde sted inden for de eksisterende bygninger.

Til bedriften hører 377,8 ha udbringningsarealer. Ejendommen Sønderupvej 8 drives sammen med Vansøgårdvej 29, Røddingvej 21 og Sønderupvej 1.

Godkendelsen af tillægget er udarbejdet af:

Viborg Kommune
Miljøforvaltningen
Søvej 2
8800 Viborg

Viborg den 2. marts 2009

Finn Larsen
Sagsbehandler

Indholdsfortegnelse:

1. Ansøgning og godkendelse.....	6
1.1. Ansøgning.....	6
1.2. Godkendelse	6
1.3. Offentlighedens inddragelse.....	7
2. Generelle forhold.....	7
2.1. Generelle vilkår	7
3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	9
4. Husdyrholdet og produktionsforhold.....	9
4.1. Animalsk produktion	9
4.2. Staldanlæg.....	10
4.3. Ventilation	10
4.4. Fodring	11
4.5. Energi og vandforbrug.....	11
4.6. Spildevand, jord og grundvand.....	12
4.7. Affald	12
4.8. Sprøjteudstyr.....	13
5. Gødningsproduktion og –håndtering	13
6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg.....	14
6.1. Ammoniak og natur	14
6.2. Lugt/luft.....	15
6.3. Transport.....	17
6.4. Støj	17
6.5. Skadedyr	19
6.7. Lys	19
7. Arealdel - Næringsstoffer/tab af næringsstoffer.....	20
7.1. Nitratudvaskning overfladevand.....	20
7.2 Nitratudvaskning grundvand	21
7.3 Fosfor	21
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	23
9. Alternative løsninger	26
10. Husdyrbrugets ophør	26

9. Driftskontrol	26
11. Konklusion.....	27
12. Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	27
12.1. Godkendelsens gyldighed	27
12.2. Klagevejledning og søgsmål	28
12.3. Underretning om godkendelsen	29
Bilag 1. Situationsplan	30
Bilag 2. Udbringningsarealer	31
Bilag 3. Udbringningsarealer	32
Bilag 4. Udbringningsarealer	33
Bilag 5. Udbringningsarealer i Skive Kommune	34
Bilag 6. Natur	35
Bilag 7. Natura 2000 områder	36
Bilag 8. Nitratklasser.....	37
Bilag 9. Fosforrisikoarealer	38
Bilag 10. Miljøgodkendelse 2006	39

1. Ansøgning og godkendelse

1.1. Ansøgning

Peter Boilesen har søgt om tillæg til miljøgodkendelse for udvidelse af soproduktionen på Sønderupvej 8, 8830 Tjele. Ansøgningen er modtaget i oktober 2007 via det elektroniske ansøgningssystem knyttet til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Ansøgningen er udarbejdet på baggrund af, at ejer ønsker at ændre en tidligere miljøgodkendt produktion.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter

- Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.2. Godkendelse

Viborg Kommune har besluttet at meddele godkendelse af tillæg til miljøgodkendelse af svineproduktionen på Sønderupgaard Svineproduktion, Sønderupvej 8, 8830 Tjele, som drives under CVR-nr. 31603846. Virksomheden (herefter benævnt ejendommen) skal drives i overensstemmelse med nedenstående vilkår og som angivet i ansøgningsmaterialet, hvor dette ikke er i strid med de meddelte vilkår eller gældende regler i øvrigt. Landbrugsejendommen er omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 15. december 2006, § 12 stk. 3, der vedrører anlæg, der allerede er miljøgodkendte, til husdyrproduktion for mere end 270 DE (søer med smågrise) samt bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er

- anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- beskyttelse af overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet
- beskyttelse af områder, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstofpåvirkninger
- begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener, sikring af korrekt affaldshåndtering
- beskyttelse af jord og grundvand,
- beskyttelse af recipienter
- korrekt spildevandsafledning
- hensynet til de landskabelige værdier
- belysning af væsentlige mulige alternative løsninger
- plan for nødvendige foranstaltninger ved ophør af driften for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Endvidere er godkendelsen behandlet i henhold til de retningslinier, der i dag er til rådighed for vurdering af Natura 2000 områder. Ved vurderingen er taget udgangspunkt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Det vil sige, at byggeriet er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden, når den ansøgte produktion er nået.

1.3. Offentlighedens inddragelse.

Ansøgningen blev offentliggjort den 16. juli 2008 med frist på 4 uger til at fremsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen i offentlighedsfasen.

Der blev foretaget nabohøring fra den 12. november 2008 og 3 uger frem. Der blev modtaget bemærkninger fra nabo til bedriften (Tinghøjvej 25). Naboen mener ikke, at miljøet kan bære en større svineproduktion i området. Der peges endvidere på de trafikale gener, som en udvidelse vil medføre.

I det udkast til tillæg til miljøgodkendelse, som efterfølgende blev udarbejdet, blev redegjort for, at gældende miljøkrav til produktionen er overholdt.

Udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 22. december 2008 udsendt til høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Fra nabo til projektet boende Tinghøjvej 36 fremkom bemærkninger gående på, at det offentlige vejnet ikke kan bære en øget transport frem og tilbage med tunge køretøjer. Der henvises til støj - nedkørte veje - farlige trafiksituationer. Endvidere bemærkes, at miljøet ikke kan bære en udvidelse (ammoniakdampe + kvælstof).

Der er i tillægget til miljøgodkendelse redegjort, at det er Kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres uden væsentlige gener for naboerne og under overholdelse af det fastsatte beskyttelsesniveau for støj, lugt, ammoniak m.v..

2. Generelle forhold

2.1. Generelle vilkår

- 1) *Hvor der ikke i tillægget fastsættes nye vilkår, videreføres vilkårene fra miljøgodkendelsen af 20. december 2006*
- 2) *Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af tillæggets vilkår*
- 3) *Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ønderupgaard Svineproduktion A/S, Sønderupvej 8, 8830 Tjele samt de udbringningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 31603846.*

- 4) Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse. Der skal fremsendes oplysninger om produktionen 2 år efter meddelelse af godkendelsen.

Følgende vilkår fra den tidligere meddelte miljøgodkendelse af 29. november 2006 videreføres:

- 5) Bedriften skal ved renovering af stalde, udskiftning af gulve, ventilationsanlæg, foderanlæg m.v. tage hensyn til renere teknologi og bedst anvendelige teknikker, hvilket skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden ved de regelmæssige tilsyn, herunder overvejelser omkring reduktion af ammoniakfordampning.
- 6) Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- 7) Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskabet.
- 8) Ved virksomhedens overdragelse eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden straks orienteres.

Kommunens vurdering.

Den foreliggende miljøgodkendelse af 29. november 2006 giver mulighed for svineproduktion på 1160 søer med smågrise svarende til 269,8 dyreenheder.

Tillægget forholder sig til ændringer i forhold til den allerede miljøgodkendte produktion.

Med gult er markeret nye vilkår, medens der med grønt er markeret vilkår, der videreføres.

Miljøgodkendelsen fra 2006 er vedlagt som bilag 10.

Ansøger har nu ønsket en udvidelse af produktionen til 1.450 årssøer med smågrise svarende til 337,2 dyreenheder. Produktionen kan finde sted inden for de nuværende bygningsmæssige rammer.

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må der ikke foretages ændringer, hverken bygnings-, arealmæssigt eller driftsmæssigt, før ændringen/udvidelsen er godkendt af Viborg Kommune.

Det er naturligt, at der fra ansøgningstidspunktet og frem til, at projektet er gennemført kan ske ændringer i udbringningsarealerne, især for aftalearealer. For udskiftning af arealer indeholdt i denne godkendelse gælder, at ændringer forud skal anmeldes til kommunen, senest inden planårets start den 1. august, jf. § 16 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede/tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse.

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger ca. 1.9 km sydvest for Tjele Langsø og ca. 350 m nord for Tjele Å. Tjele Langsø og omgivende naturarealer (mose og fersk eng) er udpeget som Natura 2000 område. Nærmeste dele af Natura 2000 området ligger ca. 580 m nordøst for anlægget. Der er tale om EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 16 (Tjele Langsø) og Habitatområde nr. 33 (Tjele Langsø og Vinge Møllebæk).

Anlægget er placeret i et område, der i Regionplanen for Viborg Amt er udpeget som primært jordbrugsområde.

I tilknytning til Tjele Å er i Regionplanen udpeget en bræmme som Særligt beskyttelsesområde. Dette område strækker sig fra åen og op til anlægget.

Anlægget overholder de generelle afstandskrav (Lovens § 8):

Ikke-almene vandforsyningsanlæg > 25 m

Almene vandforsyningsanlæg > 50 m

Vandløb (herunder dræn) og søer > 15 m

Offentlig vej og privat fællesvej > 15 m

Levnedsvirksomhed > 25 m

Beboelse på samme ejendom > 15 m

Naboskel > 30 m

Nabobeboelse > 50 m

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Tinghøjvej 27 i en afstand af 890 meter fra staldbygningerne. Der er ca. 1.660 meter til Vammen mod nord og 1350 meter til landsbyafgrænsning for Foulum mod syd og ca. 1.170 m til samlet bebyggelse i Formyre mod sydøst.

Kommunens vurdering.

Anlægget er placeret i stor afstand fra naboer (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone. Naboerne vurderes ikke at blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Besætningsudvidelsen sker uden bygningsmæssige udvidelser hvorfor projektet ikke vurderes at påvirke de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

4. Husdyrholdet og produktionsforhold

4.1. Animalsk produktion

Nyt vilkår:

9) *Produktionens omfang:*

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

1.450 årssøer med smågrise svarende til 337,2 DE

Staldene skal være indrettet med stipladser som beskrevet i afsnit 4.2.

Kommunens bemærkninger og vurdering.

Det nuværende dyrehold udgøres af 1.160 årssøer m. smågrise til 7,2 kg svarende til 269,8 DE.

Fuld udnyttelse af det i vilkår 6 nævnte produktionsomfang forudsætter, at de fornødne harmoniarealer er til stede og er godkendte. Det bemærkes, at der skal indhentes flere godkendelser efter Husdyrlovens § 16, før det nødvendige harmoniareal er til stede.

Variationer i dyreholdets størrelse og sammensætning vil forekomme indenfor året og mellem år. Som følge af de biologiske forhold i søerne, såsom omløbere, diverse sygdomme etc. vil der forekomme perioder, hvor der er flere eller færre søer. Gennem avlsarbejdet i Dansk Svineproduktion sker der løbende en produktivitetsforbedring, herunder både i antallet af levendefødte og forbedret foderudnyttelse. Med baggrund i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 12 stk. 3 vurderes det, at sobesætningen kan ændres under forudsætning af, at ændringen ikke giver anledning til øget forurening (ex. mere lugt, mere fosfor m.m.), samt at antal dyreenheder forbliver det samme. Ændringen skal forinden meddeles til Viborg Kommune.

4.2. Staldanlæg

Miljøteknisk redegørelse

Ændringerne i produktionen sker i eksisterende bygninger, se situationsplan i bilag 1. Staldene er indrettet dels som fuldspaltegulv og dels som delvis spaltegulv.

Farestalden **u** bliver indrettet med 195 stipladser med fuldspaltegulv.

Farestalden **c** bliver indrettet med 70 stipladser med delvis spaltegulv.

Drægtighedsstald/farestald **w** bliver indrettet med 518 stipladser med individuel opstaldning og delvis spaltegulv og 72 stipladser som kassestier med fuldspaltegulv.

Løbe/drægtighedsstalde **b,n,j** bliver indrettet med 227 stipladser som løsgående med spaltegulv og 372 stipladser som individuel opstaldning med delvis spaltegulv.

Staldtyper beskrives nærmere i afsnit 8, BAT.

Kommunens vurdering

Besætningsudvidelsen finder sted inden for eksisterende bygningsmæssige rammer. Under hensyntagen til proportionalitetsprincippet er det Kommunens vurdering, at staldanlægget efterlever kravet til anvendelse af bedst anvendelige teknologi. I vurderingen af staldsystemet i forhold til BAT indgår også IT-ansøgningssystemets beregninger. IT-ansøgningssystemets beregninger viser, at staldene lever op til det generelt fastsatte beskyttelsesniveau.

4.3. Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationssystemet bibeholdes uændret. Det eksisterende ventilationsanlæg er fra firmaet Skov. Anlægget har en hastighedsstyret motor afhængig af temperatur og luftfugtighed.

Anlægget er i drift 24 timer i døgnet. Der er undertryksventilation. Alle ventilationsafkast er placeret på tagryggen.

Oversigt over antal afkast (se situationsplan i bilag 1):

Bygning W: 5

bygning B: 3

Bygning N: 3

Bygning U: 5

Bygning J: 7

Bygning C: 2

Kommunens vurdering

Der er tale om et relativt moderne eksisterende system.

4.4. Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foderet, der anvendes på Sønderupvej 8, er hjemmeblandet vådfoder. Der fremstilles en forblanding på Sønderupvej 1. Forblandingen pumpes via et nedgravet rør til Sønderupvej 8, hvor foderet færdigblandes. Der anvendes forskellige fodersammensætninger til henholdsvis drægtige søer, diegivende søer og polte. Herved sikres, at der fodres optimalt med hensyn til næringsstofudnyttelse i alle faser.

Kommunens vurdering.

Kommunen vurderer, at der er taget passende tiltag til optimering af fodring.

4.5. Energi og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Udvidelsen af dyreholdet medfører øget forbrug af vand og energi, som det fremgår af nedenstående tabeller.

	Nudrift	Ansøgt
Årligt elforbrug	200000 kWh	220000 kWh
Årligt forbrug af dieselolie	80.000 l	80.000 l

Tabel 1 Elforbrug

	Nudrift	Ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	4.000 m ³	5.000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde og maskiner.	1.250 m ³	1.450 m ³

Tabel 2. Vandforbrug

Energibesparende foranstaltninger

Belysning.

Der bruges energisparepærer. Lamper rengøres jævnligt.

Der er automatisk slukning af lyset i perioden mellem kl. ca. kl. 23 og kl. 06.

Ventilation.

Der foretages regelmæssig vedligehold. Der er installeret hastighedsstyret motor, som ventilerer i forhold til temperatur og luftfugtighed.

Korntørring.

Korn opbevares i 3 gastætte siloer (3*1200 tønder). Dermed spares energiforbrug til korntørring.

Transport.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Vandbesparende foranstaltninger

Grisenes forsynes med drikkevand via drikkekopper eller drikkeventiler. Ventilerne er placeret over trug. Det sikrer, at spild af drikkevand reduceres til et minimum. Med hensyn til staldrengøring er der til stadighed fokus på at undgå unødigt forbrug af vand. Der anvendes højtryksrensere, og forud for rengøring sættes stierne i blød.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt niveau i forhold til bedriftens produktion og normerne for den pågældende produktion.

4.6. Spildevand, jord og grundvand.

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse fastsat følgende vilkår, som videreføres, vedrørende spildevand:

Vilkår:

- 10) Vand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes i gyllebeholder.
- 11) Ved påfyldning af diesellole skal dette foregå, så spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af diesellole skal ske under konstant overvågning.

Miljøteknisk redegørelse.

Kemikalier til rengøring ledes sammen med vaskevand til gyllebeholder. Toilet i driftsbygning er tilsluttet samme anlæg som husspildevandet, der via bundfældningstank siver i jorden.

På ejendommen er der p.t. én 2500 l dieselloletank opstillet i maskinhus på befæstet areal. Beboelsen er elopvarmet.

Kommunens vurdering

Viborg Kommune vurderer, at håndteringen af spildevand m.v. er forsvarlig i forhold til jord og grundvand.

4.7. Affald

Tillægget medfører ikke ændringer i affaldsmængder eller de stillede vilkår i forbindelse hermed.

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse fastsat følgende vilkår vedrørende affald:

Vilkår:

- 12) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
- 13) I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares overdækket med kadaverkappe eller lign.
- 14) Farligt affald (råvare-, olie- og kemikalieaffald) skal uanset mængde opbevares under tag på fast tæt bund og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe råvare-, olie- eller kemikalieaffald i kloakken eller ud på/i jorden. En container eller andet, der opfylder opbevaringskravene, kan anvendes ved forudgående godkendelse af tilsynsmyndigheden.
- 15) Klinisk affald, som kanyler og lign opsamles og opbevares i specialbeholder.
- 16) Enhver bortskaffelse af affald skal ske efter de til enhver tid gældende affaldsregulativer udarbejdet af Kommunen.
- 17) Der må ikke foretages afbrænding af affalds- eller spildprodukter på virksomheden.
- 18) Der skal udarbejdes stamkort over affaldsmængderne, herunder hvor store mængderne er, hvor affaldet afleveres og hvem distributøren er.

4.8. Sprøjteudstyr

Miljøteknisk redegørelse.

Påfyldning og rengøring af sprøjte foregår på betonplads med afløb til gyllebeholder. Indvendig rengøring af sprøjte foregår i marken. Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen.

5. Gødningsproduktion og –håndtering

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse er fastsat følgende vilkår, som videreføres, vedrørende gødningsproduktion og –håndtering:

Vilkår:

- 19) Der skal altid sikres, at der er opbevaringskapacitet til husdyrgødning svarende til minimum 9 måneders produktion.

Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet vil gylleproduktionen stige. I nedenstående tabel er vist den årligt producerede mængde husdyrgødning på bedriften.

Anlæg	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE - Svin
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	33818 Kg N	8215 Kg P	338,14 DE
Andre anlæg på bedriften	Svinegylle	58977 Kg N	14410 Kg P	683,30 DE

Tabel 3. Produceret husdyrgødning

På aftalearealer afsættes husdyrgødning, som det fremgår af tabel 4.

Anlæg	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE - Svin
Afsat via gylleaftaler	Svinegylle	42638 Kg N	10419 Kg P	494,0 DE

Tabel 4. Afsat husdyrgødning.

På bedriften afsættes der således følgende mængde husdyrgødning.

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Svin
Svinegylle	50157 Kg N	12206 Kg P	527,44 DE

Tabel 5. Husdyrgødning til bedriften.

Forventet årlig produktion af husdyrgødning er beregnet til at stige fra ca. 6.300 m³ til ca. 7.920 m³ inkl. tilledning fra befæstede arealer. Opbevaringskapaciteten udgøres af eksisterende to gyllebeholdere på 2.510 m³ og 3.200 m³ samt opbevaring i gyllekanaler og i fortank på ca. 500 m³. Samlet opbevaringskapacitet udgør dermed 6.210 m³, hvilket svarer til 9, 4 mdr. produktion.

Kommunens vurdering

Viborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

6. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

6.1. Ammoniak og natur

Miljøteknisk redegørelse

Husdyrproduktion giver en kvælstofbelastning af omgivelserne som følge af ammoniakfordampning, primært fra stalde og gødningslager.

Generel ammoniakreduktion.

Fra IT-ansøgningssystemet foreligger følgende oplysninger vedrørende ammoniakemission fra anlægget:

”Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: 3946,45 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): 1047,47 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: 338,19 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: 0,00 kg N/år.

Den samlede emission fra anlægget 5332,11 kg N/år.

Meremission fra anlæg: 832,55 kg N/år.”

I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav om 15 % reduktion af NH₃-tab fra stald og lager opfyldt. Det generelle krav om 15 % ammoniakreduktion er opfyldt ved, at ca. 56 % af det samlede antal dyreenheder såvel i nudrift som i ansøgt drift er opstaldet i ”årsso, løbe- og

drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv". Normtallet for ammoniakfordampning fra dette staldsystem ligger ca. 17 % under normtallet for referencestaldsystemet "årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, spaltegulv.

Individuel ammoniakreduktion.

Fra IT-ansøgningssystemet foreligger følgende beregninger:

"Den samlede emission fra anlægget 5332,11 kg N/år.

Meremission fra anlæg: 832,55 kg N/år

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

Højeste merdeposition i naturområdet: 0,00."

Inden for 1 km fra anlægget findes der langs Tjele å og sidetilløbet Foulumdal bæk store områder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Der er tale om eng-, mose- og overdrevsarealer, se bilag 6. Ca. 270 m i nordlig retning fra staldene er der en mindre sø. Nærmeste Natura 2000 området ligger ca. 580 m nordøst for anlægget. Der er tale om EU-fuglebeskyttelsesområde nr. 16 (Tjele Langsø) og Habitatområde nr. 33 (Tjele Langsø og Vinge Møllebæk), se bilag 7.

Nærmeste naturarealer beskyttede efter husdyrbrugslovens § 7 ligger knap 2 km fra anlægget.

Kommunens vurdering.

Det i Loven fastsatte generelle beskyttelsesniveau vedrørende ammoniakdeposition er tilgodeset, og Kommunen vurderer, at ekstradepositionen på naturområder bringes ned på så lavt et niveau, at det ikke vil være muligt at påvise en negativ påvirkning af naturområderne.

Viborg Kommune, at anlægget ikke for så vidt angår ammoniakdeposition vil have nogen virkning på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000 område på grund af afstanden til dette område.

Kommunen vurderer endvidere, at anlægget ikke vil medføre forringelser for N-følsomme naturområder, idet de nærmeste af disse arealer ligger i en afstand på mere end 1.000 m fra anlægget, og ekstradepositionen på disse områder bliver marginal.

Viborg Kommune har ikke registreret flere sjældne plantearter inden for 1 km fra anlægget.

Det ansøgte vurderes således ikke at kunne få nogen form for betydning for bilag IV-arter (jf. habitatdirektivets artikel 12 og 13) i nærheden af den ansøgte ejendom.

6.2. Lugt/luft

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse fastsat følgende vilkår vedrørende lugt (vilkårene videreføres):

Vilkår:

- 20) Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugt- og støvgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.
- 21) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støv- og lugtgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering medfører gener for omgivelserne.
- 22) Udendørs arealer skal renholdes for at forhindre støvflugt og begrænse lugtgener. Rengøringen skal udføres på en sådan måde, at den ikke giver anledning til støvgener i omgivelserne eller til forurening af afløb o.lign.
- 23) Omrøring af gylle, udpumpning til gylleanlæg samt udbringning af husdyrgødning skal ske med størst mulig hensyn til de omkringboende.
- 24) Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester, samt rengøring af ventilationskanaler.
- 25) Transport til og fra ejendommen Sønderupvej 8 skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Miljøteknisk redegørelse.

IT-ansøgningssystemet indeholder en lugtberegning. Resultaterne fra beregningerne er følgende:

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Faktisk afstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	438,10 m	1660 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet Bebyggelse	Ny	295,73 m	1170 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	138,54 m	890 m	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Tabel 6. Geneafstande.

Det fremgår, at IT-beregningssystemet konkluderer, at alle genekriterier er overholdt.

Kommunens vurdering.

I den eksisterende miljøgodkendelse er stillet krav vedrørende lugt. Viborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår kan videreføres uændrede. Genekriterierne er rigeligt overholdt.

6.3. Transport

Miljøteknisk redegørelse.

For transport foreligger følgende oplysninger:

Transportaktivitet	Antal transporter pr. år, nudrift	Antal transporter pr. år, ansøgt drift
Foderlevering	120	120
Ind- og udlevering, dyr	52	120
Brændstof	52	52
DAKA	104	96
Gylleudbringning	285	355
Ialt	613	656

Table 7. Oversigt over skønnede antal transporter til og fra ejendommen

Transportveje for gylleudbringning foregår ad interne veje ud til Sønderupvej, hvorfra der køres i begge retninger ud til udbringningsarealerne. En stor del af arealerne er nye i forhold til godkendelsen fra 2006, og en del af disse er arealer er placeret øst for Vammen By og vest for Rødding By.

Kommunens vurdering.

Der er gode adgangsforhold til ejendommen. Hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel og hvis transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, vurderes det, at transport til og fra ejendommen kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

6.4. Støj

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse fastsat følgende vilkår vedrørende støj (vilkårene videreføres)

Vilkår:

26) Virksomhedens samlede støjemission, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau målt i dB(A), må i intet punkt ved de nærmest liggende enkeltboliger overskride værdierne nævnt i tabel 1.

Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
Mandag-fredag kl. 06.00-18.00 Lørdag kl. 06.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 06.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-06.00
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

Tabel 8. Støjgrænser

- Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.
- De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling/beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:
 - For dagperioden, kl. 06 – 18 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 8 timer.
 - For aftenperioden, kl. 18 – 22 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 1 time.
 - For natperioden, kl. 22 – 06 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på ½ time.
 - Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

27) Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Miljøteknisk redegørelse.

På anlægget er der følgende støjkloder:

- Ventilationsanlæg
- Højtryksrensere
- Kornvalse
- Foderindblæsning
- Foderanlæg

De fleste støjkloder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Kommunens vurdering.

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende støj.

6.5. Skadedyr

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse fastsat følgende vilkår vedrørende skadedyr:

Vilkår:

- 28) På ejendommen skal der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener.
- 29) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Miljøteknisk redegørelse.

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Der anvendes Rovfluer i staldene

Rottebekæmpelse Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium.

Desuden følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. Der anvendes Mortalin.

Kommunens vurdering.

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende skadedyr.

6.7. Lys

Miljøteknisk redegørelse.

Belysning af anlæg: Der er opsat lamper ved stuehus og på gårdsplads som tænder automatisk ved bevægelse i mørke. Belysningens vil ikke markere ejendommen specielt hverken i forhold til naboer eller set fra afstand.

Kommunens vurdering.

Tillægget udløser ikke vilkår vedrørende lys.

6.8. Råvarer og hjælpestoffer

Miljøteknisk redegørelse.

Der opbevares ikke fyringsolie på ejendommen.

Der opbevares ca. 2200 liter dieselolie.

Der opbevares ikke øvrige kemikalier på ejendommen.

Dieselolie opbevares i beholder på fast gulv i maskinhus.

Smøreolie/spildolie opbevares i lukket beholder på fast gulv.

Der forefindes opsugende materiale til opsamling af evt. spild.

Foder korn (3.600 hkg) opbevares i 3 gastætte siloer. Andet foder kan opbevares i siloer og blandes i foderrum i bygning J.

Håndtering af foder sker indendørs og giver derfor ikke anledning til støvgener for omgivelserne

Kommunens vurdering.

Tillægget udløser ikke ændringer vedrørende råvarer og hjælpestoffer.

7. Arealdel - Næringsstoffer/tab af næringsstoffer.

Miljøteknisk redegørelse.

Til bedriften hører 377,8 ejede og forpagtede arealer samt 350,0 ha aftalearealer - i alt 727,8 ha. Hovedparten af udbringningsarealerne er placeret i et område, der i Regionplanen for Viborg Amt er udpeget som primært jordbrugsområde. Der tilføres arealerne husdyrgødning fra anden produktion, idet ejendommen Sønderupvej 8 drives sammen med Vansøgårdvej 29, Røddingvej 21 og Sønderupvej 1. Udbringningsarealerne er vist i bilag 2, 3, 4 og 5. Bedriftens arealer tilføres husdyrgødning fra ca. 527 DE. Harmonikravet (max. 1,4 DE/ha) er overholdt.

Nedenstående tabel viser, hvordan bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder. arealerne fremgår endvidere af bilag 2-5.

	I alt, ha	I Nitratfølsomme indvindingsområde	I indsatsplan område	I nitratklasse 1, 2,3	I fosforklasse 2
Ejede og forpagtede arealer	377,8	0	0	0	6,43

Tabel 8. Udbringningsarealer.

Det fremgår af tabel 8, at 6,43 ha af de ejede/forpagtede udbringningsarealer ligger i fosforrisiko-område. Fosforklasse 2 omfatter lavbundsarealer uden for okkerklasse 1.

De vestligst beliggende aftalearealer afvandes dels til Skive Fjord dels til Hjarbæk Fjord via Kølsen Møllebæk. De nordlige og østlige dele af udbringningsarealerne afvandes til Skals å-systemet – hovedsageligt via Tjele Langsø. De sydvestligt placerede arealer afvandes til Gudenå-systemet via Viborg-søerne (og Nørreå). Gudenåen udmunder i Randers Fjord.

7.1. Nitratudvaskning overfladevand

Miljøteknisk redegørelse.

Alle ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i nitratklasse 0.

Aftalearealer ved Kistrup (gylle 5) og syd for Kølsen (gylle 5) ligger i nitratklasse 2, se bilag 8. Der skal indhentes en arealgodkendelse efter Husdyrbrugslovens § 16, før de kan anvendes til udbringning.

Aftalearealerne Lundøvej 97, 7840 Højslev var tidligere henført til nitratklasse 1 og to af arealerne er § 3 strandeng. De er fra oktober 2008 beliggende uden for nitratklasser, men de to af arealerne (gylle 9), som er § 3 strandeng, skal have en arealgodkendelse efter Husdyrlovens § 16, inden arealerne kan tages i brug til udbringning af husdyrgødning. De pågældende arealer ligger i Skive Kommune, som er myndighed vedrørende § 16.

Kommunens vurdering.

Viborg Kommune har foretaget en konkret vurdering af det aktuelle projekts påvirkning af Tjele Langsø, Hjarbæk Fjord og Randers Fjord med kvælstof i forhold til habitatforpligtelserne. Alle bedriftens ejede/forpagtede arealer ligger uden for nitratklasserne. Det vurderes derfor, at nitratreduktionskapaciteten i de pågældende områder er høj. Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem beregner udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i ansøgt produktion til 68 kg kvælstof/ha om året, hvilket er uændret i forhold til før-situationen. På den baggrund vurderer Viborg Kommune, at projektet ikke medfører en merbelastning med kvælstof på Natura 2000-områder, og at der ikke er behov for at stille vilkår til bedriftens arealer vedrørende nitratudvaskning til overfladevand.

For aftalearealer i nitratklasse 2 vil der i § 16 tilladelser blive stillet vilkår, som sikrer Natura 2000 områderne. Der vil være selvstændig klageadgang til afgørelserne i disse sager.

For så vidt angår vandløbene, hvortil afvandingen af udbringningsarealerne sker, bemærkes, at såfremt gældende bestemmelser vedrørende bræmmer, gylleudbringning m.v. overholdes, vurderer Kommunen, at disse ikke vil blive påvirket af nitratudvaskning fra projektet.

7.2 Nitratudvaskning grundvand

Miljøteknisk redegørelse

Udbringningsarealerne – både bedriftens areal og aftalearealerne - ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder.

Kommunens vurdering.

Da alle udbringningsarealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder, vurderer Kommunen, at der ikke er behov for at stille vilkår til nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne.

De generelle regler for jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække anses for tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

7.3 Fosfor

Miljøteknisk redegørelse

Der skal stilles krav til fosforoverskud på dræned lerjorde og lavbundsarealer, herunder dræned og grøftede sandjorde, der afvander til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Som nævnt afvandes udbringningsarealerne til henholdsvis Hjarbæk Fjord og Randers Fjord. I begge fjorde indgår Natura 2000-områder, som er overbelastet med fosfor.

I nedenstående tabel 9 er vist de af bedriftens udbringningsarealer, som ligger i risikoområder for så vidt angår fosfor.

Navn	Ha	Drænet	Jordbundstype	P-Klasse 2 - Ha
33-3	1,75 Ha	Ja	Fin lerblandet sandjord (JB4)	1,09 Ha
33-4	0,45	Ja	Fin lerblandet	0,45 Ha

	Ha		sandjord (JB4)	
36	2,81	Ja	Humusjord (JB11)	2,81 Ha
36-1	2,08	Ja	Humusjord (JB11)	2,08 Ha

Tabel 9. Arealer i fosforklasse 2

Det fremgår af tabel 9, at der er 6,43 ha af bedriftens arealer, som ligger i risikoområder. De pågældende arealer ligger i fosforklasse 2 (lavbundsarealer uden for okkerklasse 1), se bilag 9. Aftalearealerne ligger udenfor fosforklasserne.

IT-ansøgningssystemet har opsummeret følgende vedrørende fosfor:

”

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	371,36 Ha	10,6 kg P/ha/år	11,3 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	6,43 Ha	10,6 kg P/ha/år	10,6 kg P/ha/år

Tabel 10. Fosforbalance

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-29,7 kgP.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : 11,3 kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,3 kg P/ha/år.**

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **21,1 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **11,2 kg P/ha/år.”**

Kommunens vurdering.

De ovennævnte 6,43 ha af bedriftens arealer i lavbundsareal udløser krav til fosforbalancen. På de pågældende lavbundsarealer skal stilles krav om, at fosforoverskuddet ikke øges. Vilkår skal ifølge vejledning til Husdyrloven stilles på bedriftsniveau. IT-ansøgningssystemet beregninger viser, at det maksimalt tilladte P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften er: **11,3 kg P/ha/år.** Det forudsættes, at ansøger målretter indsatsen til de mest sårbare områder – her de nævnte lavbundsarealer ved Nørremølle å.

Der vil efter beregningerne være et fosforoverskud på bedriften, men med ovennævnte krav i forhold til lavbundsarealerne vurderes det, at projektet ikke vil medføre en merbelastning på Natura 2000 områder, i og med at øvrige udbringningsarealer ligger uden for risikoarealer. Det er dog Kommunens vurdering, at et fosforoverskud på meget lang sigt øger risikoen for, at fosfor kan lække til vandmiljøet. Fosforoverskuddet på bedriften vil derfor være et tema ved kommende revisioner af miljøgodkendelsen.

Nyt vilkår:

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om fosfor i forhold til overfladevand:

30) Fosforoverskuddet på bedriftsniveau må ikke overstige 11,3 kg P/ha/år.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der foreligger følgende BAT-redegørelse.

Management

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række

områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Der er en tæt dialog med de ansatte om driften af ejendommen, bl.a. med henblik på, at alle har fokus på forbedret miljøpræstation på ejendommen.
- Der udarbejdes mark- og gødningsplan, gødningsregnskab, foderplaner m.v. Der udtages jordprøver i markerne til analyse for næringsstoffer som fosfor.
- Årsregnskabet indeholder opgørelser over vand- og energiforbrug. På baggrund heraf kan forbrug, spild mv. følges løbende.
- Der vil blive udarbejdet beredskabsplan for ejendommen i forbindelse med udvidelsen. I beredskabsplanen vil forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle, brand mv. blive beskrevet.
- Der gennemføres regelmæssige eftersyn og rengøringer af bygninger og udstyr med henblik på at sikre optimal funktion af anlægget.

I samråd med rådgivere vurderes muligheder for forbedringer i management jævnligt.

Foder

Foderet, der anvendes på Sønderupvej 8, er hjemmeblandet vådfoder. Der fremstilles en forblanding på Sønderupvej 1. Forblandingen pumpes via underjordiske rør til Sønderupvej 8, hvor den færdigblandes. Der anvendes forskellige fodersammensætninger af foderet til henholdsvis drægtige søer, diegivende søer og polte. Herved sikres, at der fodres optimalt mht. næringsstofudnyttelse i alle faser. Forbruget af foder planlægges og kontrolleres løbende med henblik på at optimere fodringen og dermed minimere foderforbruget.

Foderet tilsættes fytase. Fytase er et enzym, som er med til at øge dyrenes udnyttelse af fosfor fra foderet. Herved øges fodereffektiviteten, og mængden af udskilt fosfor i fæces pr. DE nedsættes. Dette er med til at forbedre bedriftens fosforbalance. Ved at anvende hjemmeblandet foder optimeres brugen af fytase. Ved traditionelt færdigkøbt tørfoder vil

en del af fytasen (omkring 15-20 %) blive ødelagt i forbindelse med varmebehandlingen.

I samråd med rådgivere vurderes muligheder for forbedringer i fodringen jævnlige.

Staldindretning

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er.

Dels

er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende væg og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevæg og en hældende gødningsbeholder

Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

Endvidere findes der 3 BAT-byggeblade:

- Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal
- Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft

Byggebladene er ikke opdaterede, hvorfor de pt. på Landscentrets hjemmeside fremstår med grøn baggrund.

Luftvasker med syre er så dyr at etablere, at det vurderes at være uproportionalt. Desuden må det vurderes, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen i området, se afsnit 6.

Størstedelen af søerne går på delvist spaltegulv, jf. IT-ansøgningen. De 2 første gulvtyper kunne i princippet godt etableres i den del af staldene, hvor der ikke allerede er delvist spaltegulv, men da der er tale om udvidelse i eksisterende stalde, er det på nuværende tidspunkt ikke aktuelt at ændre på andelen af spaltegulv eller etablere køling og skraber. Begge dele vil kræve en totalrenovering af staldene. Der kan forventes en nødvendig renovering af staldene senest i 2012 – bl.a. fordi der er nye regler for opstaldning af søer fra 1.1.2013. Til den tid vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som til den tid er BAT for staldsystemer.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Her kommer systemet som nævnt ovenfor til den konklusion, at ammoniakreduktionskravet er overholdt. Ammoniakreduktionskravet er politisk vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af ovenstående antages, at det eksisterende staldsystem kan fortsætte indtil videre.

Forbrug af vand og energi

Vandbesparende foranstaltninger: Grisenes forsynes med drikkevand via drikkekopper eller drikkeventiler. Ventilerne er placeret over trug. Det sikrer, at spild af drikkevand reduceres til et minimum.

Mht. staldrengøring er der til stadighed fokus på at undgå unødigt forbrug af vand. Der anvendes højtryksrensere, og forud for rengøring sættes stierne i blød.

Vandspild kan forekomme ved dårlig justering eller ved brud på anlægget. Der er til stadighed fokus på at undgå vandspild.

Der er mekanisk ventilation i staldene på ejendommen. Energiforbruget søges begrænset ved god styring af anvendelsen af den mekaniske ventilation samt ved vedligeholdelse og renholdelse af ventilatorer og andre strømforbrugere. Der anvendes SKOV-ventilation, hvor motorernes hastighed styres ud fra aktuell temperatur og luftfugtighed.

Der anvendes lavenergibelysning i staldene (lysstofrør, lavenergipærer), og der er etableret automatisk slukning af lyset i perioden kl. 23 – kl. 06.

Oplagring af gødning

De generelle minimumsregler for oplagring af husdyrgødning sikrer BAT på dette område. Som

eksempel kan nævnes krav til opbevaringskapacitet og krav til overdækning/flydelag.

BAT vedrørende lagring af svinegylle i en beton- eller stålbeholder omfatter desuden alle følgende punkter:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- dobbelte ventiler bruges til alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken

De generelle danske krav, som bl.a. håndhæves gennem krav om regelmæssig kontrol af beholderne, sikrer en høj grad af BAT.

Spredning af gødning

Også på dette område sikrer de generelle regler, som er udmøntet i bl.a.

husdyrgødningsbekendtgørelsen, at BAT indgår i den almindelige praksis i Danmark.

Emissionerne af ammoniak til atmosfæren mindskes gennem de generelle krav til anvendelse af slæbeslangeudstyr eller nedfældningsudstyr ved udbringning – der er forbud mod anvendelse af udstyr til bredspredning af gyllen. Der er endnu ikke en tilstrækkelig skånsom teknik til nedfældning af gylle i vintersæd, og da vintersæd indgår med en stor andel i bedriftens sædskifte, anvender man overvejende slæbeslangeudstyr til udbringning af svinegylle på bedriftens arealer.

Kommunens vurdering.

Viborg Kommune vurderer, at ejendommens indretning og drift samlet lever op til BAT-krav. Der er i Vilkår 2 stillet et vilkår, som forudsætter, at der løbende følges op på BAT.

9. Alternative løsninger

Projektet omfatter en udvidelse af antal DE i eksisterende bygninger. Det har derfor ikke været relevant at overveje alternativer vedrørende placering af stalde m.v.

0-alternativet indebærer, at den nuværende drift fortsættes. Dermed udnyttes de eksisterende bygninger ikke fuldt ud. Alternativet vil medføre en mindre emission af ammoniak og lugt fra staldanlægget. Afstanden til naboer og til § 7 natur er dog så stor, at der ikke vil være nævneværdige gener fra den udvidede produktion. Kvælstof- og fosformængden tilført pr. arealenhed ville være nogenlunde uændret. Ud fra et resurse-mæssigt synspunkt er der sund fornuft i på nuværende tidspunkt at udnytte de eksisterende rammer fuldt ud i staldenes restlevetid frem for at flytte produktionen til et andet, nyetableret staldanlæg.

10. Husdyrbrugets ophør

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår rettet mod virksomhedens ophør. Disse vilkår videreføres:

Vilkår:

31) Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Gyllebeholdere, fortanke med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Alle olietanke skal tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Tjele Kommunes affaldsregulativer.

9. Driftskontrol

I den tidligere meddelte miljøgodkendelse er stillet følgende vilkår, som videreføres:

Vilkår:

32) Virksomheden skal løbende registrere følgende:

- Opgørelse én gang årligt pr. 1. januar eller planåret over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Opgørelsen skal være den pågældende del af gødningsregnskab, produktionsrapport eller lign.
- Affaldsstamkort, der redegør for bortskaffelse af affald og farligt affald. Der noteres typer, mængder, transportørfirma og modtagefirma.

- Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.
- Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb.
- Logbog til egenkontrol af flydelag, udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen.

33) Registreringerne skal opbevares på virksomheden i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.

Der stilles yderligere følgende vilkår:

34) Dokumentation for fosforoverskud for bedriften i form af markplan skal gemmes i minimum 5 år og forevises på forlangende, fx. i forbindelse med et tilsyn..

11. Konklusion

Tillægget til miljøgodkendelse af svineproduktion på Sønderupvej 8 er udarbejdet med baggrund i ansøgers ønske om fuldt ud at udnytte de eksisterende bygningsmæssige rammer på ejendommen.

Viborg Kommune vurderer,

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget svineproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - overfladevand
 - nitratfølsomme indvindingsområder
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

Udkast til tillæg til miljøgodkendelsen er gennemgået af ansøger og dennes konsulent, og godkendelsen tilpasset iht. aftale.

12. Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning

12.1. Godkendelsens gyldighed

Virksomheden må i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til

affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 12, stk. 3, have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af tillægget henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Den første regelmæssige revurdering af tillægget skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

12.2. Klagevejledning og søgsmål

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen vil finde sted den 4. marts 2009, og klager skal være Kommunen i hænde senest den 1. april 2009 inden kontortids ophør.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

12.3. Underretning om godkendelsen

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. (post@rin.mim.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Arbejdstilsynet, Skive, Postboks 1228, 0900 København C (at@at.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, karenjensen@post.tele.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (info@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, naturof.dk, viborg@dof.dk
- Naboer

Bilag 1. Situationsplan

LandboCenter Randers-Viborg

Asmildklostervej 11
8800 Viborg
Tlf: 87281800 Fax: 87281809
www.lrv.dk

Målforshold: 1:1500

J.Nr.

Sønderupvej 8

Dato

Init.

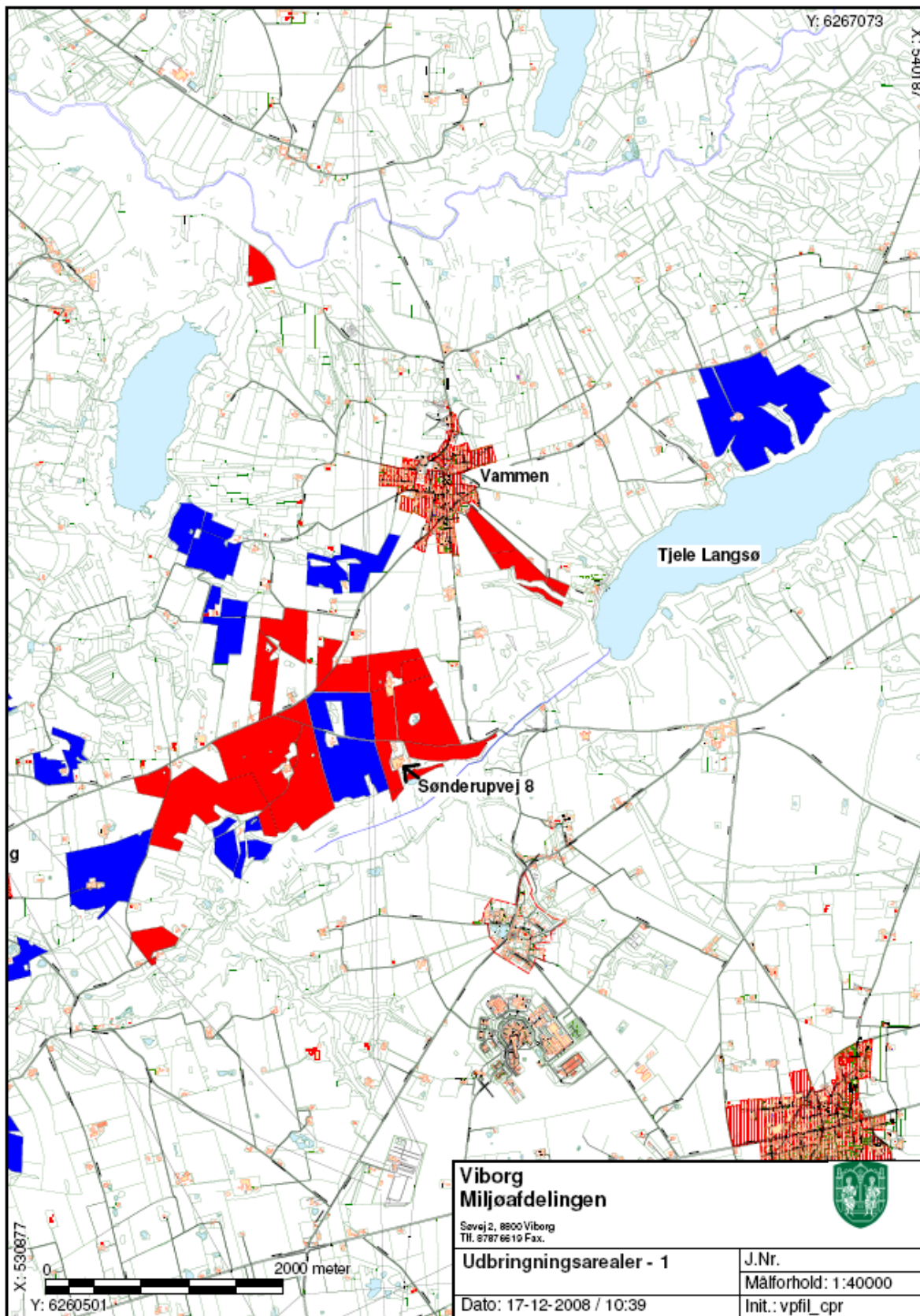
Godk.

Anlægstegning MGK 2007

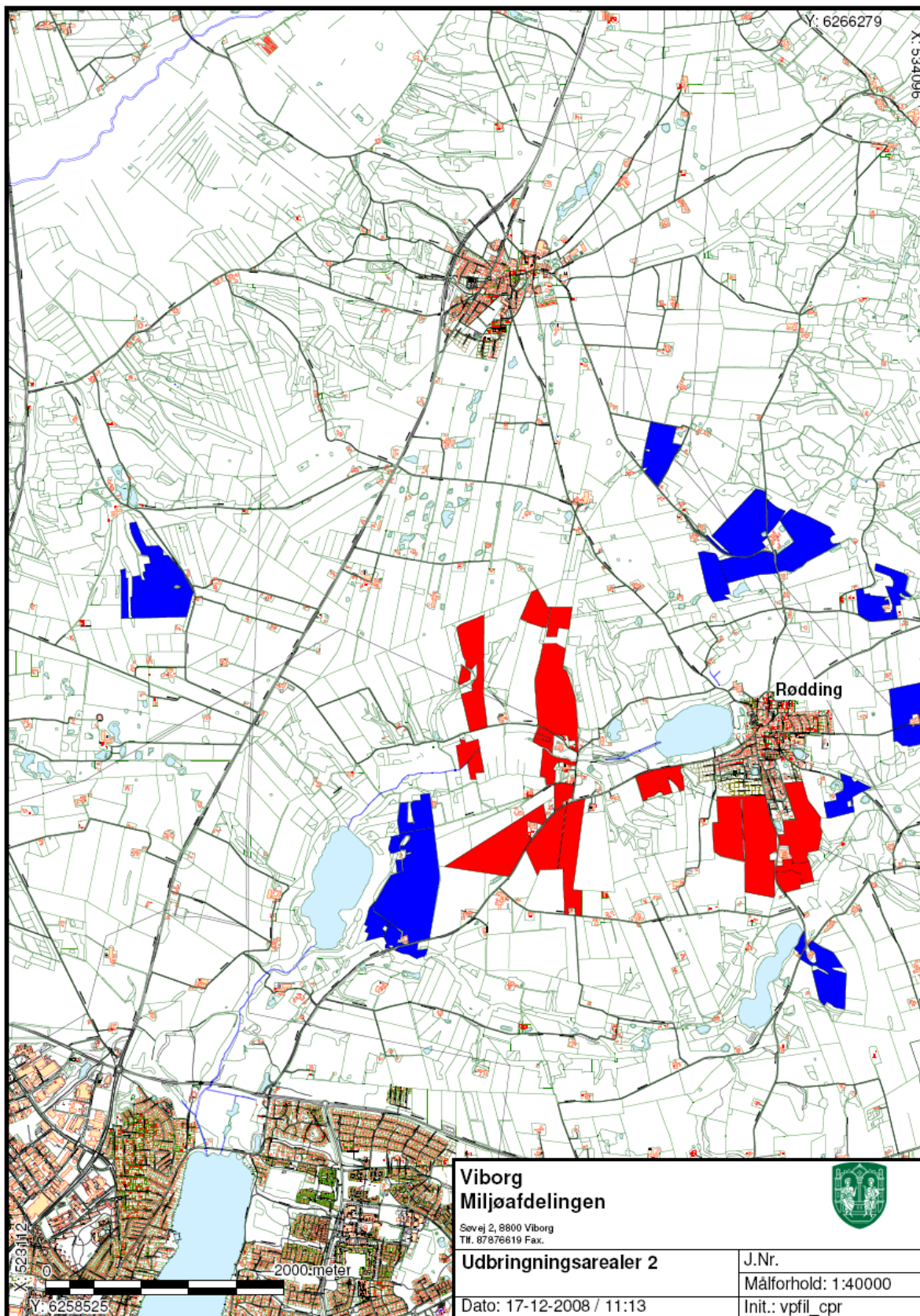
05.09.2007

ANV

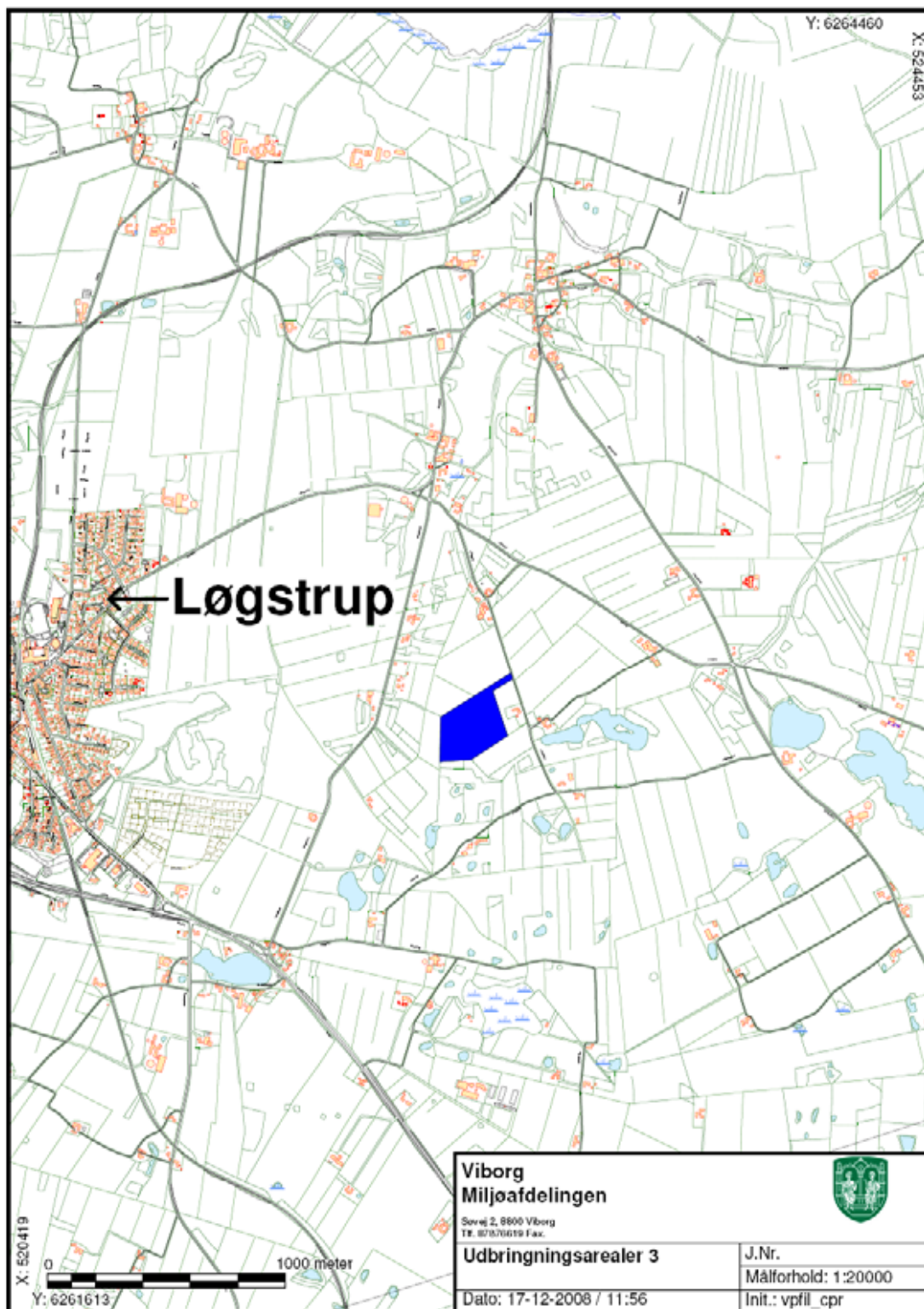
Bilag 2. Udbringningsarealer

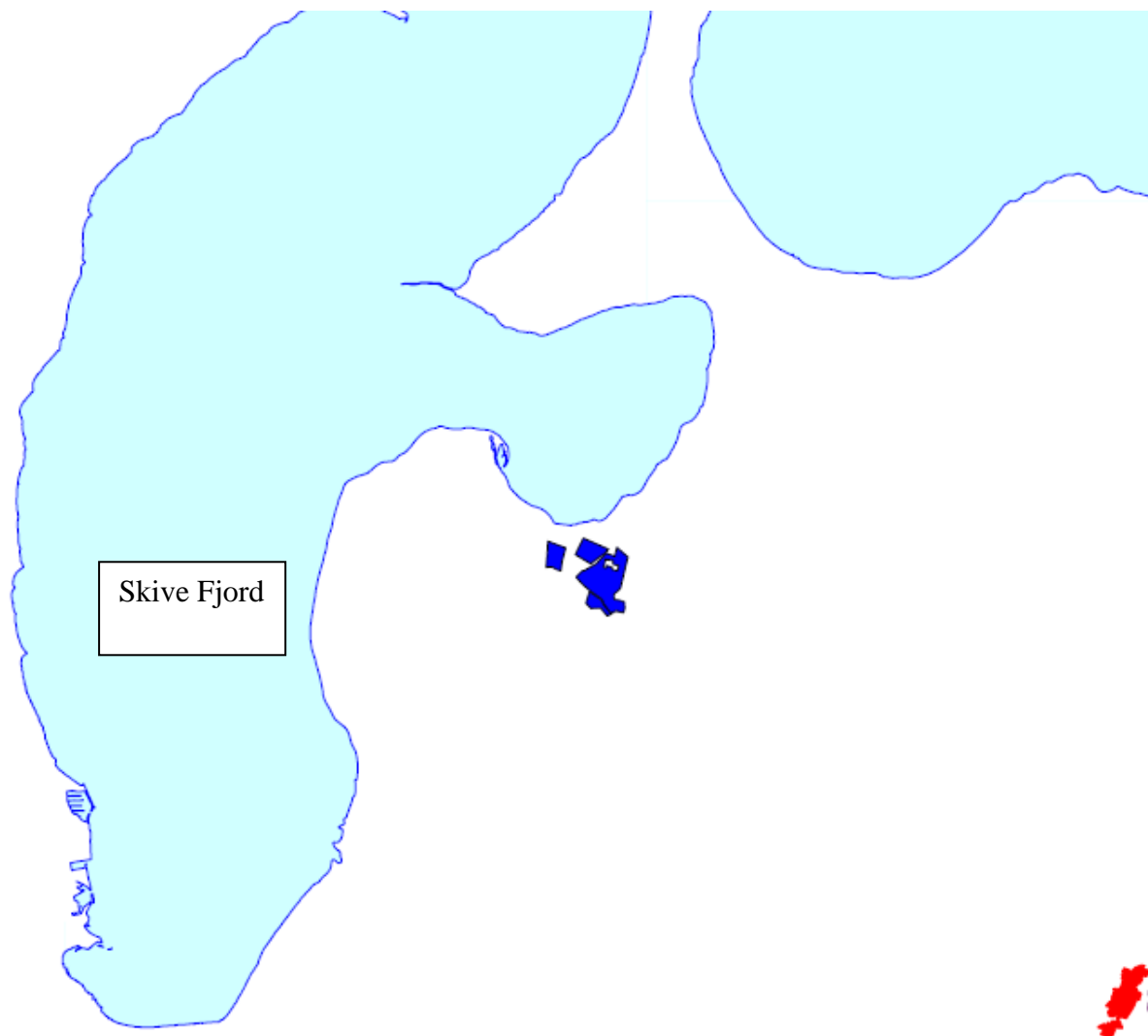
Bilag 3. Udbringningsarealer

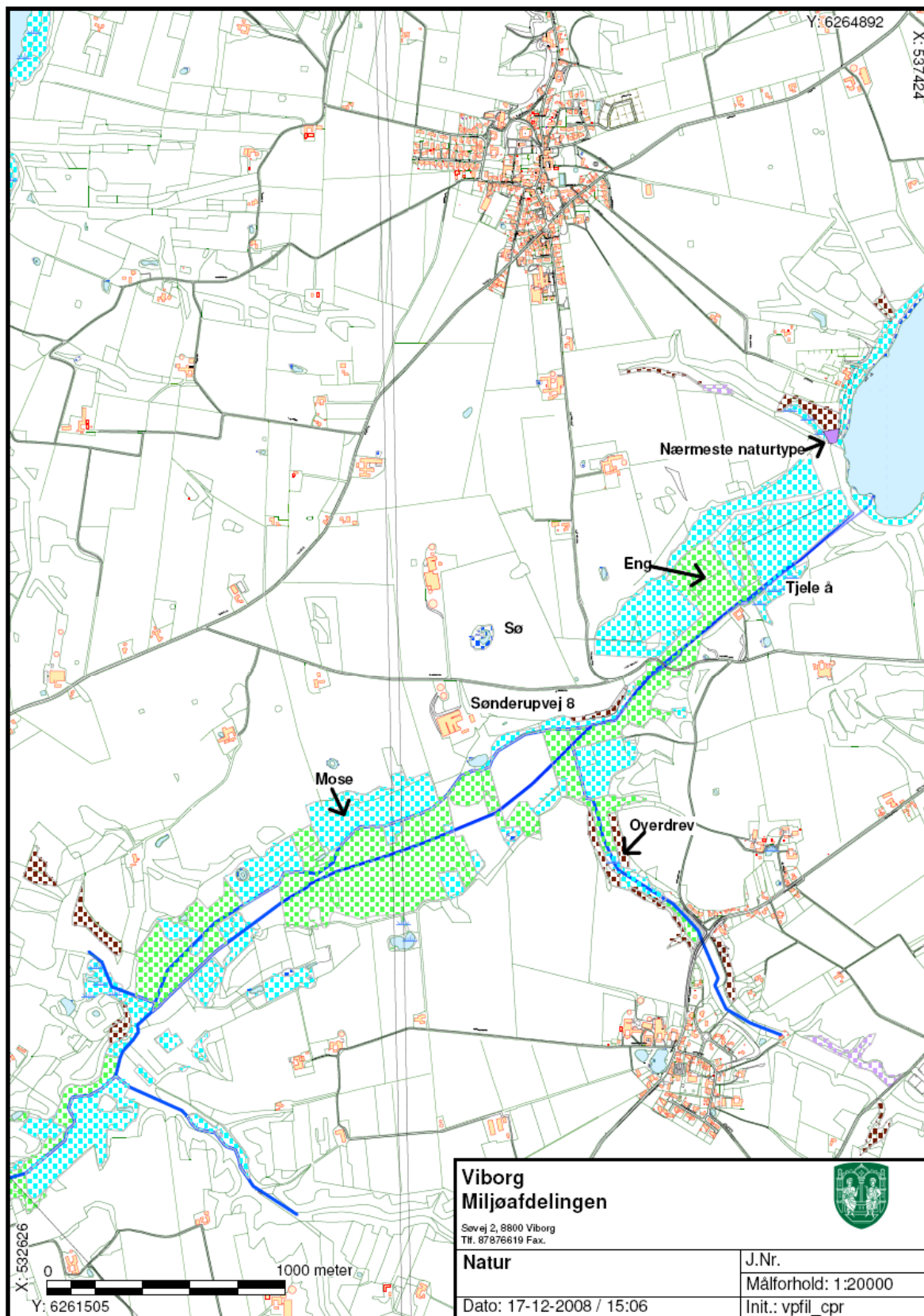
Bilag 4. Udbringningsarealer

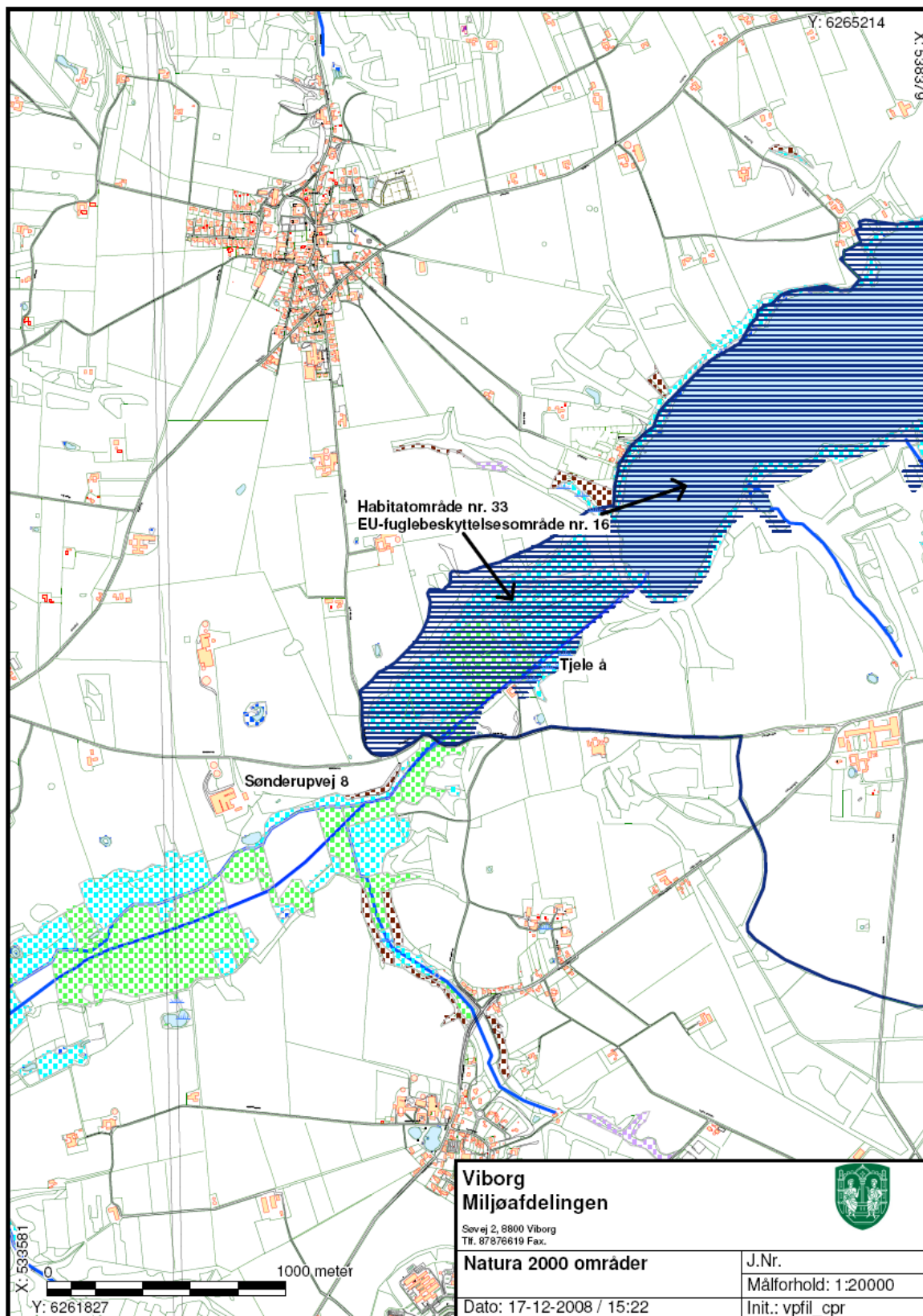
Bilag 5. Udbringningsarealer i Skive Kommune

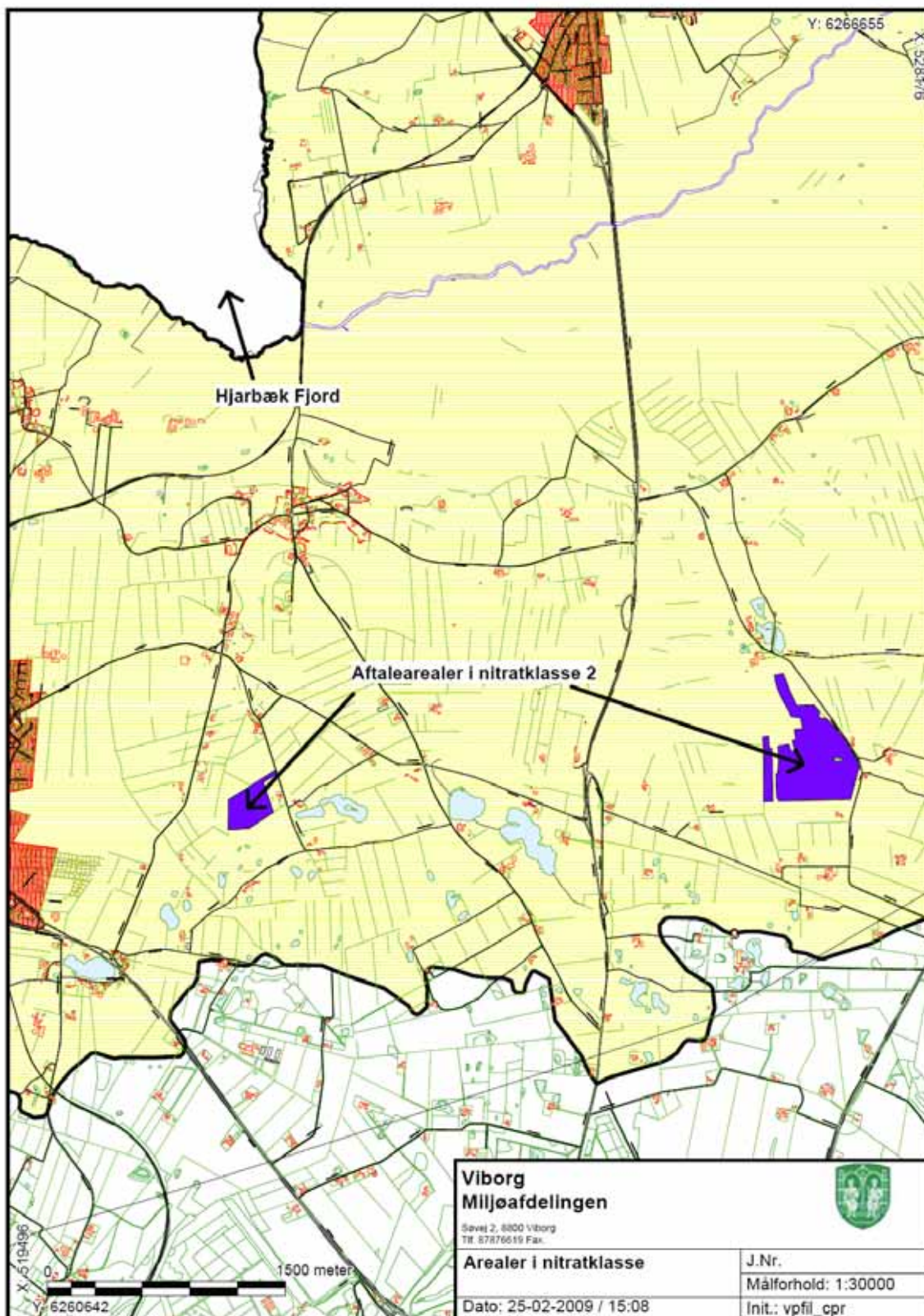
Bilag 6. Natur

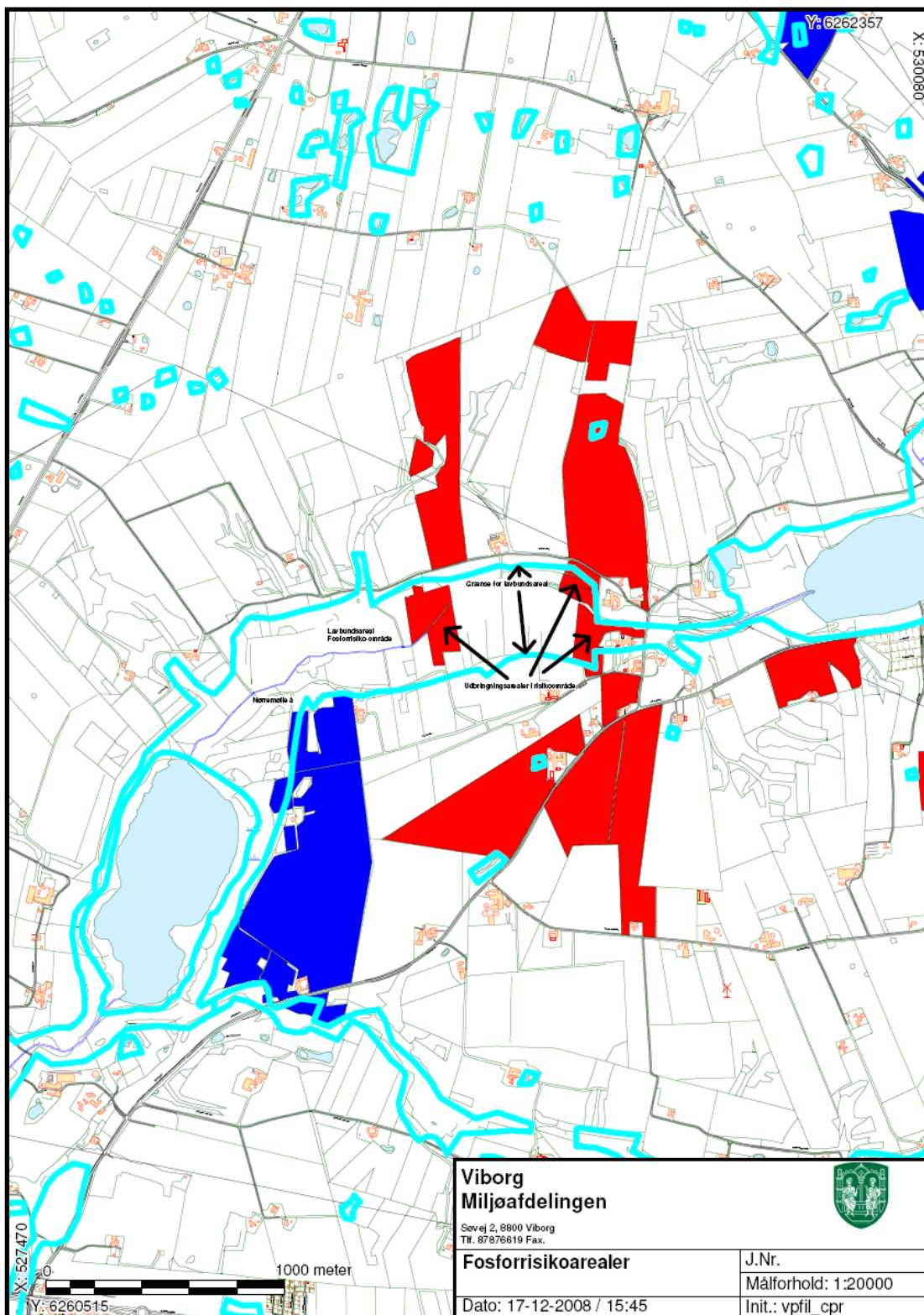
Bilag 7. Natura 2000 områder

Bilag 8. Nitratklasser

Bilag 9. Fosforrisikoarealer

Bilag 10. Miljøgodkendelse 2006

**Miljøgodkendelse
af
husdyrproduktionen
på
Sønderupvej 8,
Vammen
8830 Tjele**

tilhørende
Peter Boilesen
Sønderupvej 8, 8830 Tjele

Godkendelse af virksomhed i henhold til kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven (lov nr. 358 af 6. juni 1991, jf. lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001).

Ansøger:

Navn:	Peter Boilesen
Adresse:	Sønderupvej 8, Vammen, 8830 Tjele
Telefon:	86 69 03 67

Virksomhed:

Adresse:	Sønderupvej 8, Vammen, 8830 Tjele
Matr. nr.:	1a, Sønderup, Vammen
P-nr.:	
CVR-nummer:	78-61-45-52
Listebetegnelse:	I 101. Husdyrproduktion

Ejer ejendom

Ejendom	Peter Boilesen
Adresse:	Sønderupvej 8, Vammen, 8830 Tjele

**Ejer
husdyrproduktion**

Navn	Samme

Kontaktperson

Navn:	Peter Boilesen
Adresse:	Sønderupvej 8, 8830 Tjele
Telefon:	86 69 03 67

Vigtige datoer:

Godkendelsen annonceres den	29/11-2006	Klagefristen udløber den	28/12-2006
Næste revurdering	29/11-2014	Søgsmålsfristen udløber den	29/5-2007

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:

Der er tale om en miljøgodkendelse af et bestående staldanlæg med søer og produktion af 7 kg grise. Ejendommen er blevet godkendelsespligtig som følge af regelændringer i bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder af 1. oktober 2005: *der er godkendelsespligt, når der i staldanlæg er mere end 750 stipladser til søer*. I 2004 blev ejendommen VVM-screenet med et dyrehold på 1160 årssøer svarende til 269,8 dyreenheder.

Da der er tale om godkendelse af en eksisterende besætning, hvor der ikke sker udvidelse eller ændringer, er der ikke foretaget en fornyet VVM-screening.

Ansøgningen er behandlet i henhold til bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004.

Godkendelsen er udarbejdet af:

Tjele Kommune

Sagsbehandler: Johan Ottesen

Indholdsfortegnelse:	side
1. ANSØGNING OG GODKENDELSE	5
1.1 ANSØGNING	5
1.2 GODKENDELSE	5
2 VILKÅR OG VURDERINGER FOR GODKENDELSEN	6
2.1 GENERELLE VILKÅR	6
2.2 ANIMALSK PRODUKTION	7
2.3 STØJ OG VIBRATIONER	7
2.4 LUFT/LUGT	9
2.5 AFFALD/RAVARER	10
2.6 JORD OG GRUNDVAND	11
2.7 NÆRINGSSTOFFER/TAB AF NÆRINGSSTOFFER	12
2.8 DRIFTSKONTROL	13
3 KONKLUSION	14
4 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING	15
4.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED	15
4.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL	16
4.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN	17
BILAG 1	
BILAG 2	
BILAG 3	

1. ANSØGNING OG GODKENDELSE

1.1 Ansøgning

Peter Boilesen har på ejendommen, beliggende Sønderupvej 8, 8830 Tjele, søgt om miljøgodkendelse til bedriften bestående af 1160 årssøer med salg af 7,2 kilos grise - svarende til 269,8 DE.

Ansøgningen er modtaget hos Tjele Kommune den 21. juli 2006.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug jævnfør bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 943 af 16. september 2004.

1.2 Godkendelse

Baseret på de givne oplysninger i ansøgningen meddeler Tjele Kommune, godkendelse af den ansøgte husdyrproduktion på matr.nr. 1 a, Sønderup, Vammen.

Landbrugsejendommen er omfattet af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 943 af 16. september 2004, punkt I101a, der vedrører anlæg til landbrugsproduktion for mere end 270 dyreenheder, hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg eller 750 stipladser.

Godkendelsen meddeles i medfør af kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven samt bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er sikring af omgivelserne mod luftforurening samt støj- og lugtgener, sikring af korrekt affaldshåndtering samt sikre, at arbejdsprocesserne sker ved anvendelse af den rene mulige teknologi.

Endvidere er ansøgningen behandlet i henhold til de retningslinier, der i dag er til rådighed for vurdering af regionplanlagte naturområder jævnfør Viborg Amts arealinformation.

Der er ikke med denne godkendelse taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven m.v.

2 VILKÅR OG VURDERINGER FOR GODKENDELSEN

2.1 Generelle vilkår

Vilkår

1. Bedriften skal ved renovering af stalde, udskiftning af gulve, ventilationsanlæg, foderanlæg m.v. tage hensyn til renere teknologi og bedst anvendelige teknikker, hvilket skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden ved de regelmæssige tilsyn, herunder overvejelser omkring reduktion af ammoniakfordampning.
2. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på virksomheden. Eventuelt driftspersonale skal være orienteret om godkendelsens indhold.
3. Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskabet.
4. Ved virksomhedens overdragelse eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden straks orienteres.
5. Ved virksomhedens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - *Gyllebeholdere, fortanke med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.*
 - *Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.*
 - *Alle olietanke skal tømmes.*
 - *Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Tjele Kommunes affaldsregulativer.*

Vurdering

I farestalden er der 69 pladser med delspaltegulv. Resten er med fuldspaltegulv.

I forbindelse med projektering af anlægget er gyllekøling valgt fra. Dette er sket af overvejende økonomiske årsager, sammenholdt med at anlægget ligger i et område, hvor der ikke er særlig følsom natur i nærheden.

Der arbejdes på optimering af fodring, hvorved forbrug af foder og udskillelse af ammoniak og fosfor reduceres. Opbevaringskapaciteten for husdyrgødningen er så stor, at der altid kan udbringes gylle på optimale tidspunkter på året med minimal udvaskning til følge.

En del af gyllen nedfældes, hvilket sikrer god udnyttelse og lav

ammoniakfordampning. Al gylleudspreddning foretages af maskinstation, hvorved der sandsynligvis anvendes den nyeste teknologi inden for området.

2.2 Animalsk produktion

Vilkår

6. Husdyrproduktionen pr. år på Sønderupvej 8, 8830 Tjele tillades med følgende produktion:

1.160 årssøer m. smågrise til 7,2 kg 269,8 DE

- Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres.
- Ovenstående dyrehold er beregnet iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (Bek. nr. 604 af 15. juli 2002).

Vurdering

Med ovennævnte produktionsform vil der næppe være tale om store sæsonudsving. Er der udsving, vil det sandsynligvis være i nedadgående retning i forbindelse med eksempelvis sygdomsudbrud eller lign. Ændringer i opadgående retning vil formentligt skyldes slagtesøer, der venter på at komme på slagteriet.

Ved tilsyn på ejendommen skal der fremlægges dokumentation for dyreholdets størrelse. Dokumentationen kan være produktionsrapport, skatteregnskab eller lign.

2.3 Støj og vibrationer

Vilkår

7. Virksomhedens samlede støjemission, angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau målt i dB(A), må i intet punkt ved de nærmest liggende enkeltboliger overskride værdierne nævnt i tabel 1.

Tabel 1. Støjgrænser

Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
Mandag-fredag kl. 06.00-18.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-06.00
Lørdag kl. 06.00-14.00	Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 06.00-22.00	
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

- Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.
 - De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling/beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:
 - For dagperioden, kl. 06 – 18 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 8 timer.
 - For aftenperioden, kl. 18 – 22 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på 1 time.
 - For natperioden, kl. 22 – 06 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastende samlede tidsrum på ½ time.
 - Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).
8. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.
9. Kontrol af støjgrænser, se bilag 2.

Vurdering

Fra traditionelle svinebrug er det især transport, ventilatorer og foderfremstilling, der kan give anledning til støjgener. For produktionen på Sønderupvej 8 vil støjgener primært stamme fra transport til og fra ejendommen. De fleste transporter vil foregå i dagtimerne, dog kan afhentning af smågrise enkelte gange ske før klokken 6.00.

Antal transporter fremgår af tabel 2, og det vurderes, at der er tale om et beskedent antal, der er fordelt jævnt over hele året. På grund af den store afstand til øvrige naboer forventes der ingen væsentlige gener.

Øvrige transporter med landbrugsmaskiner til og fra ejendommen er ikke medregnet.

Tabel 2. Væsentlige transporter til og fra Sønderupvej 8 pr. år

Kørselsart	Antal transporter pr. år
Foder	ca. 260 stk.
Levering smågrise	52 stk.
DAKA	104 stk.
Gylletransporter	285 stk.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener.

2.4 Luft/lugt

Vilkår

10. Landbrugsdriften må uden for ejendommens areal ikke give anledning til lugt- og støvgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes til at være væsentlige.
11. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støv- og lugtgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering medfører gener for omgivelserne.
12. Udendørs arealer skal renholdes for at forhindre støvflugt og begrænse lugtgener. Rengøringen skal udføres på en sådan måde, at den ikke giver anledning til støvgener i omgivelserne eller til forurening af afløb o.lign.
13. Omrøring af gylle, udpumpning til gylleanlæg samt udbringning af husdyrgødning skal ske med størst mulig hensyn til de omkringboende.
14. Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester, samt rengøring af ventilationskanaler.
15. Transport til og fra ejendommen Sønderupvej 8 skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Vurdering

Der anses ikke at være væsentlige støvkilder på ejendommen, der giver anledning til støvgener for omkringboende

Der er en del transporter med henholdsvis foder og dyr, men det vurderes, at den støvmængde, der vil være som følge af transporter, ikke vil genere omgivelserne.

Nærmeste nabobolig ligger ca. 550 m fra stalden mod nordvest, øvrige naboer ligger i afstande fra 600 m eller længere. Nærmest samlede bebyggelse er

Vammen by, der ligger ca. 2000 m fra produktionsanlægget. En teoretisk lugtberegning (se Bilag 3) viser, at genegrænsen på 10 LE/m³ (vejledende genegrænse for enkelthuse i landzone), beregnet med den dyrefordeling, der findes på Sønderupvej 8, ligger ved 124 m beregnet ved maksimal belægning og en udendørstemperatur på 20° C. Tilsvarende genegrænse til byzone eller samlet bebyggelse i landzone, vejledende 3 LE/m³, er 391 m.

Tabel 3. Afstande til naboer/byområder

Lokalitet	Afstand fra Sønderupvej 8
Nabobeboelse mod vest	900 meter
Nabobeboelse mod nordvest	550 meter
Nabobeboelse mod nord	600 meter
Nabobeboelse mod nordøst	1300 meter
Vammen by	2000 meter

Lugtberegningerne er meget teoretiske, og flere forhold kan betyde, at grænserne kan flyttes i den ene eller anden retning.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke i nævneværdig grad vil give anledning til lugtgener, der ligger udover hvad der må forventes for omkringboende til en landbrugsejendom.

2.5 Affald/råvarer

Vilkår

16. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
17. I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares overdækket med kadaverkappe eller lign.
18. Farligt affald (råvare-, olie- og kemikalieaffald) skal uanset mængde opbevares under tag på fast tæt bund og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe råvare-, olie- eller kemikalieaffald i kloakken eller ud på/i jorden. En container eller andet, der opfylder opbevaringskravene, kan anvendes ved forudgående godkendelse af tilsynsmyndigheden.
19. Klinisk affald, som kanyler og lign opsamles og opbevares i specialbeholder.
20. Enhver bortskaffelse af affald skal ske efter de til enhver tid gældende affaldsregulativer udarbejdet af Kommunen.
21. Der må ikke foretages afbrænding af affalds- eller spildprodukter på

virksomheden.

22. Der skal udarbejdes stamkort over affaldsmængderne, herunder hvor store mængderne er, hvor affaldet afleveres og hvem distributøren er.
23. På ejendommen skal der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod skadedyrsangreb og fluegener.
24. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Vurdering

Siden etablering af staldanlægget har der været anvendt rovfluer i gyllesystemet. Dette har bevirket, at der ikke er problemer med fluer på ejendommen.

Til opbevaring af døde grise anvendes containere til smågrise samt kadaverkappe til søerne.

Der opbevares ikke olie og kemikalier på ejendommen.

Olie og emballage herfra opbevares på befæstet areal i maskinhus. Kemikalier opbevares i specielt indrettet kemikalierum på anden ejendom. Den begrænsede mængde affald, som produceres, bortskaffes til den kommunale modtagestation.

2.6 Jord og grundvand

Vilkår

25. Vand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder.
26. Ved påfyldning af dieselolie skal dette foregå, så spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale. Påfyldning af diesselolie skal ske under konstant overvågning.

Vurdering

Påfyldning og rengøring af sprøjte foregår på betonplads med afløb til gyllebeholder. Indvendig rengøring af sprøjte foregår i marken.

Kemikalier til rengøring o.lign. ledes sammen med vaskevand til gyllebeholder. Det vurderes derfor, at håndteringen af hensyn til jord og grundvand er forsvarlig.

Toilet i driftsbygning er tilsluttet samme anlæg som husspildevandet, der via bundfældningstank siver i jorden fra terræn.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen.

På ejendommen er der p.t. én 2500 ltr. dieselolietank opstillet i maskinhus på

befæstet areal. Beboelsen er elopvarmet.

2.7 Næringsstoffer/tab af næringsstoffer

Vilkår

27. Der skal altid sikres, at der er opbevaringskapacitet til husdyrgødning svarende til minimum 9 måneders produktion.
28. Anvendelse af husdyrgødningen må ikke ændres væsentligt set i forhold til det oplyste i VVM-screeningen fra juni 2004. Ændringer, der bevirker en væsentlig forøget tab af næringsstoffer skal forinden screenes og evt. godkendes af de relevante tilsynsmyndigheder.
29. På tilsynsmyndighedens forlangende skal der fremvises næringsstofferegninger, der dokumenterer omfanget af næringstofstab/-balancer. Valg af beregningsmetode og omfang af beregningen aftales på forhånd i hvert enkelt tilfælde.

Vurdering

Der produceres årligt ca. 6.300 m³ gylle. På Sønderupvej 8 er der kapacitet til 5.710 m³ i 2 gyllebeholdere. Opbevaringskapaciteten i gyllekanalerne udgør ca. 500 m³ – i alt svarer det til ca. 12 måneders produktion. Dybstrøelse fra sygestier anvendes sammen med lecasten som flydelag i gyllebeholderne.

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet i 2004 har Viborg Amt foretaget en screening af projektet. Viborg Amt fandt, at der på baggrund af ansøgningsmaterialet ikke var VVM-pligt på ejendommen.

Der er med vilkår 28 stillet vilkår om, at anvendelsen af husdyrgødningen ikke må ændres væsentligt i forhold til de oplysninger, der lå til grund ved VVM-screeningen. Vilkåret er meget bredt, men sigter på at holde udvaskning på samme lave niveau eller mindre som beregnet i ansøgningsmaterialet. Det vil naturligvis være en mindre variation som følge af ændret sædskifte. Hvorvidt ændringen er væsentlig, vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Med vilkår 29 skal ejer på tilsynsmyndighedens forlangende, i forbindelse med eksemplvis tilsyn, fremvise, at næringsstoffabene ikke er ændret væsentligt.

Ejer laver mark- og gødningsplaner som krævet af Plantedirektoratet. De tilførte kvælstofmængder er afpasset efter de aktuelle afgrøders beregnede behov, det samme gælder for fosfor. Ansøger gøres opmærksom på, at planteaviskonsulenterne skal gøre opmærksom på vilkårene i denne miljøgodkendelse i forbindelse med udarbejdelse af mark- og gødningsplaner.

Selv om der ikke umiddelbart er grundlag for at stille krav om yderligere tiltag for at minimere tabet af næringsstoffer fra produktionen, anbefales det, at der til stadighed er fokus på problemstillingen. Det må forventes, at der senest i forbindelse med revurdering af denne miljøgodkendelse i 2014, kan blive

stillet krav om etablering af tiltag, der kan nedbringe næringsstoffabet. Det anbefales derfor, at enhver mulighed for at nedbringe næringsstoffabet udnyttes.

2.8 Driftskontrol

30. Virksomheden skal løbende registrere følgende:
- Opgørelse én gang årligt pr. 1. januar eller planåret over husdyrproduktionen og opbevaringskapaciteten for husdyrgødning. Opgørelsen skal være den pågældende del af gødningsregnskab, produktionsrapport eller lign.
 - Affaldsstamkort, der redegør for bortskaffelse af affald og farligt affald. Der noteres typer, mængder, transportørfirma og modtagefirma.
 - Afhentning af døde dyr til destruktionsanstalt.
 - Uheld, der medfører forurening af jord eller vandløb.
 - Logbog til egenkontrol af flydelag, udarbejdet af Skov- og Naturstyrelsen.
31. Registreringerne skal opbevares på virksomheden i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.

3 KONKLUSION

Der er tale om en eksisterende bedrift, der er velplaceret i forhold til naboer, og naturområder

Samlet set vurderes produktionen på Sønderupvej 8, 8830 Tjele ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger/gener for naturområder og for omkringboende.

4 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

4.1 Godkendelsens gyldighed

Virksomheden må i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 33 ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Kommunen.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Kommunen i henhold til lovens § 33, stk. 1 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Miljøbeskyttelseslovens § 41 a.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41 a, stk. 2, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen til (i)-mærkede virksomheder skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hver 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 72, stk. 3 til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Kommunen skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 87 i miljøbeskyttelsesloven altid være adgang for de personer, der af Kommunen er bemyndiget til at føre tilsyn.

4.2 Klagevejledning og søgsmål

Godkendelsen kan påklages til Skov- og Naturstyrelsen af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 98 - 100.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Skov- og Naturstyrelsen, men sendes til Tjele Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Skov- og Naturstyrelsen ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Tjele Kommune i hænde senest på den på side 2 anførte dato.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 101 i miljøbeskyttelsesloven. Fristen er seks måneder fra godkendelsen er meddelt, hvilket betyder, at et eventuelt søgsmål skal være anlagt senest på den på side 2 anførte dato.

En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Skov- og Naturstyrelsen bestemmer andet, jf. § 96 i miljøbeskyttelsesloven. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

4.3 Underretning om godkendelsen

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Viborg Amt - Miljø og Teknik, Skottenborg 26, Postboks 21, 8800 Viborg.
- Embedslægerne i Viborg Amt - Ll. Sct. Mikkel's Gade 4, 8800 Viborg.
- Arbejdstilsynet - Søndergade 16a, 7800 Skive.
- Friluftsrådet - v/Ole Jensen, Hundborgvej 22a, 7700 Thisted.
- Danmarks Naturfredningsforening - Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Egil Jensen
Udvalgsformand

/

Per Christensen
Teknisk Chef

BILAG 2

Kontrol af støjgrænser

Tilsynsmyndigheden kan stille krav om, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at dette er nødvendigt. Dette kan dog maksimalt kræves én gang årligt, med mindre der er tale om en overskridelse af støjgrænserne.

Målingerne/beregningerne skal foretages, når virksomhedens støjemission er maksimal under normale driftsforhold og foretages i overensstemmelse med de retningslinier, der er opstillet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder og i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra 1993 om beregning af støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK, SWEDAC eller andre akkrediterede organer godkendt af EAL (European Cooperation for Accreditation of Laboratories) til at udføre "Miljømåling – ekstern støj" eller laboratorier, der beskæftiger personer, som er certificeret af DELTA til at udføre disse målinger.

Resultaterne skal straks efter modtagelsen fremsendes til tilsynsmyndigheden og være ledsaget af oplysninger om de driftsomstændigheder/forudsætninger, hvorunder de er fremkommet.

Målepunkterne/beregningspunkterne skal forinden målingernes/beregningernes gennemførelse godkendes af tilsynsmyndigheden.

Såfremt målingerne/beregningerne viser, at grænseværdierne overskrides, skal virksomheden lade foretage afhjælpende foranstaltninger og ved fornyede målinger/beregninger dokumentere, at grænseværdierne overholdes.

BILAG 3

Geneafstande

Område		genekriterium	geneafstand
I	Boligområde i byzone samt sommerhusområde	1 LE/m ³	391
II	Byzoneområde i øvrigt samt landsby eller landzoneområde med "samlet bebyggelse"	3 LE/m ³	220
III	Boliger i landzone uden for landsby og uden for "samlet bebyggelse"	10 LE/m ³	124

Beregningerne baserer sig på "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsninger af gener fra stalde" Udg. 2, udarbejdet maj 2002 af Miljøcenter Fyn/Trekantområdet